

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HETIEN: EGY ÓRA 1 K 40 F. HEGYEDVÉRE 4 KORONA. VIKIEN: EGY ÓRA 1 KORONA 20 FILLER, KRISTÉVÉRE 4 KORONA 20 FILLER. * POLITIKAI NAPLAP * FELZÁRÓ HETIEN: DR. NEMKÖS LORÁNT. SZADÓTELJESKÖRMEG: HOFFMANN ÉS KRONOVITS. SZERKESZTŐKÉZ ÉS SZADÓVATÁL: FIAC-UTCA 40.

Az oláhok veresége a Szurdok- és a Vulkán-hágóban

Dobrudsában szövetségeseink sikeres harcokban állnak — A törökök Lipnica-Dolnánál visszaverték az oroszokat — Meghiúsult oroszátörési kísérletek a kelet-galíciai fronton — Az Ancre és a Somme között nagy tüzéségi csaták folynak

Az erdélyi hadszíntéren a románok kétségbeesett erőlködéssel igyekeznek a Petrozsénybe vezető utat megegyeszer hatalmukba keríteni. A Vulkán-hágótól a Szurdok-szorosig heves támadásokkal fordultak az őket kiverő magyar-német csapatok ellen, de eredménytelenül. Oda már csak mint foglyok tehetők be lábaikat. Épp így hevesebb, élénkebb harcok folytak le Erdély keleti részén, a székely vidékeken is, ahol azonban szintén sikerek nélkül valók voltak az oláhok kísérletei.

Az oroszok majdnem valamennyi pontján a frontnak támadtak kisebb-nagyobb erővel, de mindig eredménytelenül. Kirlibabánál, a Zlota-Lipánál, Narajowkánál, Ludowánál a Kárpátokban, Manajownál s Perepelnikinél véres veszteségekkel verték vissza a német, magyar-osztrák és török csapatok a támadókat, akiknek ideiglenes sikereket elérő csapatrészei a sikerek után néhány órával fogolyként vonultak állásaink mögé.

A dobrudsai orosz-oláh sereg, amely újonnan nyert erősítésével kétségbeesetten tartja magát a német-bolgár nyomással szemben, a mely a tuzla-cobadimu vonalon mind erősebbé válik. A dobrudsai harcok különösen szomorú tanulságot nyújtanak az entente mellé állott kis országok népeinek. A most érkezett jelentések és pedig entente lapjelentések szerint az amugy is utolsó embereivel harcoló szerb hadsereg maradékának pusztulásáról beszélnek. A nagy entente tehát a kifáradt, pusztulásának végső stádiumában lévő szerb hadsereget veti oda az ellenség leghevesebb és leglenyúltebb rohama elé. 15,000 szerb pusztult el a múlt héten folyt nagy esata egyetlen ütközetében. A svájci szerb komité ismét gyülesezhet s az oláhok megfestetik jövő sorsuk képét.

Az angol-francia fronton különösen a tüzérharc és a légi harc élénkült meg újra. Egy entente-légi flotta megtámadta Essent is, a Krupp-telepek főhelyét, de egy játszó gyermek meggyilkolásán kívül a ledobott bombák eredményt nem értek el.

Az olasz hadszíntéren sem szünetelt a tüzéségi tűz és a légi harc, amelyeknek azonban

senmi eredménye sem volt. Egyes helyeken, mint a Fassani-Alpokban, Gardinál közelében elkeseredett közelharcra került a dolog, de minden esetben az olaszok véres veresége volt a harc vége.

A Balkánon Florinánál, Kaimakcalamánál és a Struma mellett támadtak hevesebben különösen a szerb és angol csapatok, de minden támadásukat visszaverte a bolgár sereg.

A román háboru

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 25. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a Románia elleni arevonatról:

A Szurdok- és a Vulkán-hágó között román előretöréseket visszavertünk.

Az erdélyi keleti harcvonalon élénkebb harci tevékenység uralkodott.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 25. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Erdélyi harcok: A Szurdok- és a Vulkán-hágó közti román előretörések meghiúsultak.

Mackensen vezértábornagy hadserege: A Cobadimu-Topraisar vonaltól délre a szövetségesekre nézve sikeres harcok folytak.

Bukarest erősítését egyik léghajónk bombázta.

LUDENDORFF, első főszállásmester.

A bolgár jelentés

Szofia, szeptember 25. A bolgár vezérkar jelenté szeptember 24-ikéről:

Romániai front: A Duna mentén nyugalom volt. A Dobrudsában tüzéségi tüzés és jelentéktelen gyalogsági vállalkozások. A Fekete-tenger partján nyugalom.

Czernin gróf Bécsbe érkezett

Bécs, szeptember 25. Czernin Ottokár gróf volt bukaresti magyar és osztrák követ, ma reggel a követség személyzetével különvonaton Berlinből Bécsbe érkezett. Czernin gróf ma fölkereste Burián István báró közös külügyminisztert és holnap magánkihallgatáson jelenik meg a királynál.

Egy szerb divízió elpusztult a dobrudsai harcokban

Kopenhága, szeptember 25. Az Odeski Lisztik leírja egy szerb divízió pusztulását Dobrudsában. E szerint az oláhok 17-én tíz elkeseredett támadást intéztek a bolgárok ellen. A jobb szárnynak a bolgárok támadása elől vissza kellett vonulnia. E pillanatot fölhasználták a német-bolgár csapatok, hogy bekerítési mozdulattal a hátába kerüljenek a szerbeknek. A szerbek, hogy a körülfárast elkerüljék, előre rohantak. Az ügyük elnémultak és féltelmetes szuronyharc fejlődött ki. Amikor a véres küzdelem már három órája tartott, a német lovaság halálmegvetéssel végzett attackban a szerb divízió nagyrészét lemészárolta és ezzel a harcot kezező döntésre vitte Mackensen seregei számára. A szerb divízió nagyrésze elpusztult, vagy súlyosan sebesülve maradt a harctéren, csak kisebb töredék tudott elmenekülni. Veszteségük legalább 15,000 ember. — Valamennyi tiszt elesett. A cár Ferdinánd király által elismerését fejezte ki a szerbeknek.

Oláh kegyetlenkedések Dobrudsában

Szofia, szeptember 25. A dobrudsai oláh kegyetlenkedésekről a következőket jelentik: Az oláhok egész helységeket felgyújtottak. A lakosságot elhurcolták Dobricsból és 322 polgárt vittek el tuzsul. Natradin faluban 30 embert megöltek, 9 községből 2130 embert elhurcoltak. Kasimkőj helységben Veszilye nagybirtokos házeit, terméseit felgyújtották, a birtokos testét darabokra vagdalták és a tűzbe dobták.

URANIA

Ma utoljára!

A FÜGYÉS FIA

bűnügyi dráma 3 felvonásban.

A PÁMPÁR GYÖNGYE

cowboy-dráma 3 felvonásban.

Háborus híradó.

Előadások: 6-tól 8-ig megszünt, 9-től 11-ig rendezés helyett.

APOLLO

Ma, kedden

Előadások 6 órákor megszünt, 9 órákor rendezés helyett.

Első Vigjáték-est!

LOTTI EZZREDESI

slóger vigjáték 3 felvonásban.

Főszereplő:

Mészáros Biza

a Vígsház művészeje

Maki állást keres

vigjáték 3 felvonásban.

A magyar hatóságok Nagyszebenben

Kolozsvár, szeptember 25. Bánffy Miklós gróf országgyűlési képviselő, az erdélyi kormánybiztosság tagja, tegnapelőtt tért vissza ide a menekültek élelmézésének és elhelyezésének ellenőrzése céljából megtett három napos körutjáról. Bánffy gróf többek között az alábbi kijelentést tette tapasztalatairól egy hírlapíró előtt:

— Ami Nagyszebenbent illeti, a városban éppen úgy mi vagyunk az urak, mint legutóbbi látogatásom alkalmával. — Dörr polgármester megtartja a rendes hivatalos óráit s ismételtén kijelentette nekem, hogy helyét semmi körülmények között sem hagyja el. Arról nincsen szó, hogy az oláhok bevonuljanak a városba, bár az utóbbi napokban is többször ágyuzták Nagyszebenbent. Nagyobb kár nem érte a várost, azt azonban konstatáltam, hogy multkori ott-tartózkodásom óta több ház megrongálódott.

Mit ígérték az oroszok Romániának?

Kopenhága, szeptember 25. A román háboru előtt, közvetlenül a koronatanács összehívásakor, az orosz diplomaták Erdélyen és Bukovinán kívül az orosz Duna-torkolatot is följajánlották Romániának. Ezzel elérték Románia beavatkozásának megnyerését az entente javára.

Az orosz háboru

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 25. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Károly főherceg arcvonala: Kirilhabától északra és keletre álló harc. A Ludowa-területen az oroszok ismét hiába támadtak.

Lipnica-Dolnától északkeletre az ellenség rohammal megtámadta a török csapatok állását. Mindemitt, az egyik szakaszon ellentámadással, visszaverték.

Lipót bajor herceg arcvonala: Perepelniktől északra tegnap este az oroszok ismét megkísérelték az áttörést. Erőfeszítésük eredménytelen maradt. — Súlyos veszteséget szenvedtek.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 25. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Lipót bajor herceg arcvonala: Manajow mellett szeptember 23-án rögtön elmentámadással újra elfoglalt állásokat ismételt orosz támadásokkal szemben megtartottuk.

Károly főherceg arcvonala: Az oroszok a Zlota-Lipa és a Narajowka között hasztalanul támadták a török csapatok állását. A benyomult csapatrészeket a törökök ellentámadással kiverték. 142 foglyot beszállítottunk.

A Ludowa-szakaszon a Kárpátokban ismét visszavertünk orosz támadásokat.

LUDENDORFF,
első főszállásfőnök.

Nagy küzdelem Halicsért

Krakó, szeptember 25. A Gazeta Poranna jelenti: A szövetségesek frontja Kelet-Galiciában Brzezanytól délnyugatra húzódik Narajow-

ig és Bolszoviecén át Halicsig. Szeptember 17-én ezt a vonalat tizenkét orosz hadosztály támadta meg, amely legfőképpen szibériai, turkesztáni és finn ezredekkel állott. A támadás azonban, bár hatalmas tüzési előkészítés előzte meg, teljesen összeomlott. Ugyanez az ujság jelenti, hogy a messzire hordó orosz ágyuk lövedékei már elérik Halics város határait. Nyilvánvaló, hogy az oroszok a pályaudvart és a vasuti vonalakat akariák megrongálni, mert arra irányítják a leghevesebb tüzet.

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 25. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

A cs. és kir. csapatoknál nincs ujság.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 25. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Macedoniai arcvonal: 23-án kisebb harcok Florinánál. A szerbek ismételt erős támadásai Kaimakcalan ellen összeomlottak.

A Struma mellett széles arcvonalban előrenyomuló gnyögébb angol osztagokat visszavertünk.

LUDENDORFF,
első főszállásfőnök.

A bolgár jelentés

Szófia, szeptember 25. A bolgár vezérkar jelenti szeptember 24-ikéről:

Macedoniai front: Florina környékén a helyzet változatlan. Tegnap, szeptember 23-án az ellenség megismételte támadásait a kajmakcalani magaslátok ellen. Tartós tüzési előkészítés után az ellenséges gyalogos és kézigránát-hadoszlopok megkezdték a rohamot s fokozatosan támadtak előbb jobb, majd bal-szárnyunk s végül centrumunk ellen. Rendíthetetlenül kitaró védelmi csapataink 50—60 lépésnyire közel engedték lövészárkalkhoz az ellenséget, akkor azután heves gyalogsági és gépfegyver-tüzelést kezdtek. Az ellenséget nagy veszteségeivel visszavertük.

A Moglena-völgyben és a Vardar mindkét partján gyöngye ágyutüzelés. A Belasice Platinna lábánál nyugalom. A Struma-fronton élénk bombázás. Több ellenséges zászlóalj nyomult Nevelen, Dolno, Karadjovo és Gudeli falvak ellen, de a támadókat visszavertük a folyó jobb partjára. Az Aegei tengerparton nyugalom.

Az új görög kormány lemond

Lugano, szeptember 25. Athénből táviratozzák a Secolo-nak: Kalogeropoulosz miniszterelnök és Karapanosz külügyminiszter kijelentette az entente itteni követének, hogy ha a szövetséges államok kormányai tovább is vonakodni fognak az új görög kormányt elismerni, akkor a minisztérium kénytelen lesz lemondani.

A krétai forradalom

Rotterdam, szeptember 25. A Reuter-ügynökség jelenti Athénből: A fölkelők Krétában az egész szigetet hatalmukba kerítették. Megszállották Kanedát, Herlyot és más parti városokat. A görög hatóságok a különválási mozgalom vezetőinek kiszolgáltatták az összes kormányépületeket. A felkelés sikerét teljesen biztosnak tekintik. A krétai királyi testőrség feloszlott, csak tizenegy ember maradt királyhű.

Egy görög század a bolgárok foglya

Athén, szeptember 25. A Reuter-ügynökség jelenti: A görög kormány hír szerint jegyzéket intézett a német kormányhoz egy görög századnak Florinában a bolgárok által történt foglyul ejtése ügyében.

A belga-francia harctér

Berlin, szeptember 25. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Rupprecht bajor trónörökös hadcsaportja: Az Ancre és a Somme közötti hatalmas tüzési harc egyre tart. Az ellenség részletelőretörései a Combles—Baucourt-szakasz ellen és Bouchavesnesnél sikertelenek maradtak.

A trónörökös hadcsaportja: Szeptember 23-án Thiaumont erődnél gyengébb, tegnap Souville erődnél erős francia kézigránát-támadásokat vertünk vissza.

A tegnapi napon lefolyt számos légharcban 9 repülőgépet lőttünk le. Védőágyunk az utolsó napokban 4 repülőt leszedtek. Az ellenségnek Lensre hajított bombái 6 polgárt megöltek, 28-at súlyosan megsebesítettek. Az Essen környéke ellen intézett repülő-támadásnak tegnap délután egy gyermek áldozatul esett, mások megsebesültek. Az anyagi kár jelentéktelen.

LUDENDORFF,
első főszállásfőnök.

Angol hivatalos jelentés

London, szeptember 25. (Magyar Távirati Iroda.) Harctéri jelentés szeptember hó 24-én délután:

Az Ancretól délre az éjszaka folyamán jelentékeny tüzési tevékenység mindkét részen. Neuville—St. Vaastól keletre csapataink behatoltak az ellenséges állásokba és foglyokat ejtettek.

Essen bombázása

Essen, szeptember 25. A müncheni főparancsnokság jelenti: Vasárnap délután 3 óra körül több ellenséges repülőgép jelent meg Essen egyik külvárosa fölött és számos apró bombát dobott le. Semmi kárt nem okoztak, tüzet nem idéztek elő. Egy bomba azonban több játszó gyermeket megsebesített. Az igen nagy magasságból történt bombavetés után a repülőket eltávoztak.

Egy Zeppelin pusztulása a londoni támadásnál

Rotterdam, szeptember 25. A Londonból visszaérkezett Baltavia gőzös legénysége beszéli, hogy látták, amikor tegnap egy Zeppelint London fölött lelőttek. A Zeppelin fölött egy repülőgép jelent meg, amely vörös fényrel jelzést adott. Nemsokára robbanás hallatszott és a Zeppelin égve lezuhant. Valószínűleg a repülőgépről ledobott bomba találatától lobbant lángra.

Sven Heddin a császárnál

Kopenhága, szeptember 25. Sven Heddin Törökországból hazatérőben a német főhadiszálláson Vilmos császár és Hindenburg vendége volt. Sven Heddin elmondta, hogy úgy a császár, mint Hindenburg rendíthetetlenül meg vannak győződve a németek győzelméről.

Az angolok félnek az igazságtól

Hága, szeptember 25. Hogy a németek az angliai eseményekről ne tájékozódhassanak azon angol asszonyok útján, akik a hadifogságból elbocsájtott és jelenleg Svájcban inter-

nált férjeiket meglátogatják, a londoni sajtó egy része hadjáratot indít a látogatások ellen azzal az ürügygel, hogy az asszonyok túlzásra hajlanak és hamis képet nyújthatnak. Ugyanez okból azt is kívánják a lapok, hogy a semlegesek utazását Angliából Hollandiába és Skandináviába tiltsák be.

* * *

Az olasz háború

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 25. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

A tengermelléki arcvonalon az ellenséges tüzevékenység délután egyes szakaszokon megélenkült. Éjjel egy léghajó átrepült vonalaink fölött és Commen vidékére néhány bombát odobott, anélkül, hogy kárt okozott volna.

A Fassani-Alpok harcvonalán a homályban két alpini zászlóalj megtámadta a gardinalcima busa altai szakaszt, amelyet az ellenséges tüzés napközben heves tűz alatt tartott. Az olaszokat elkeseredett közelharc után véresen visszavertük. Ellenséges csoportok Forcella di Coldose ellen is megkísérelték az előretűtést. 51 alpinit és 1 tisztet elfogtunk.

A Monte Cimónéi kavernákban még élő olaszok vannak eltemetve. Huszonegyen önérejükől kiszabadultak és megadták magukat, a többi segítségért kiált, de tüzésük tüzelése folytán eddig nem segíthetünk és segélynyújtásunk attól függ, vajon az emberiségi tekintetből felajánlott helyi fegyverszünetet az ellenség elfogadja-e.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Debrecen élelmezése

1500 foglyot kap Debrecen fakitermelésre — A teigazdasághoz 500 tehenet utalt ki a miniszter

Debrecen lakosságának élelmiszerekkel és tüzfával való ellátásának biztosítása érdekében tudvalevően a tanács többrendbeli kérésintézt a különböző minisztériumokhoz s e kérések szorgalmazása és előterjesztése érdekében Márk Endre udvari tanácsos polgármestert és Vásáry István dr. tanácsnokot felküldte Budapestre. A kiküldöttek el is jártak s ma számoltak be utjuk eredményéről, amely a következő:

A Burgonya-központ vezetősége kijelentette, hogy bármilyen mennyiségű burgonyát hajlandó a városnak rendelkezésre bocsátani. Kedvező választ adtak a belügyminisztériumban a gazdák részére szükséges vetőmagvak kiutalása ügyében is, amelyre vonatkozóan az illetékes vezetők kijelentették, hogy a lehető leggyorsabban intézkedni fognak, hogy a debreceni gazdák a vetőmagvat minél előbb megkapják. A gazdáknak a vetőmagért a Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezeténél kell jelentkezniük. A földművelésügyi minisztériumban kijelentették, hogy Debrecen város teigazdasága részére az erdélyi állatállományból 500 darab tehenet adnak át, amelyeket a város tartani köteles, ezzel szemben a tej a városé. A teheneket legközelebb már Gruner Lipót tanácsnok Nagyváradon át is veszi.

A miniszterelnökségen kijelentették, hogy Debrecen város részére 1500 orosz foglyot engednek át a fakitermeléshez. Ugyanakkor a földművelésügyi minisztériumban beleegyeztek abba, hogy a Hajdumegye területére kiadott foglyok ne szállíttassanak most vissza a fogolytáborokba, hanem adassanak át közvetlenül Debrecen városának. Igéretet tett a Cukorközpont vezetősége is, hogy a lehetőség szerint gyorsan és megfelelő mennyiségben cukrot is fog kapni a város. Kísérletek folynak most az iránt is, hogy a rizs krumplicsággal pó-

tolható-e. Ha a kísérletek eredménnyel végződnek, e cikkből is nagy mennyiséget kap a város. E cikkhez sok reménységet fűznek, mert jósága és tápláló tartalma mellett igen olcsó is.

A tanács örömmel vette tudomásul e híreket. A közönség részéről most már csak az volna fontos, hogy ha e cikkek megérkeznek, meg is kapja azokat és tudja, hogy mikor és hol lehet azokat beszerezni.

Az erdélyi menekültekért

2421 menekült Debrecenben — Folytatni kell az adakozást

Az erdélyi menekültek szomorú vonatai még mindig robognak be a debreceni állomásra, hogy ideiglenes otthonba vigyék a földönfutókat. A sok asszony, az ezernyi gyermek mind itt vár egy kis segítségre, egy kis meleg ételre, egy kis ruháskára a hidegben elgémberedett gyermekeknek. Debrecen társadalmában tovább is és fokozottabb mértékben meg kell nyilvánulnia a jószerűségnek, a szeretetnek a szegények, a nélkülözökre iránt és adakozniuk kell tovább is jó szívet. — A segélyző bizottságok pénze már teljesen fogytán van s nem szabad megtörténnie annak, hogy a debreceni állomásról egyetlen menekült szegény is úgy utazzék tovább, hogy szeretetünk melegével ne érezze a magyar testvér segítő kezét.

A menekültek ügyeivel kapcsolatban ma a következő sorokat kaptuk:

Az erdélyi menekültek részére fehérneműt a következők adakoztak: Szunyogh Sándorné 22, Keleti Izsóné 9 darabot, melyekért hálás köszönetünket fejezzük ki, egyidejűleg fölkerjük a jótékony közönséget, hogy a közeledő hideg időszakra való tekintettel nélkülözhető meleg ruhákat adományozni és a Nőipariskolába eljuttatni sziveskedjék. Az erdélyi menekültek munkaközvetítő és segítő bizottsága.

A Debreceni Stefánia-Szövetség, amely eddig 752 gyermeket fűrésztött meg és 585 gyermeket látott el részint fehérnemű, részint meleg ruhával, tekintettel arra, hogy a ruházat beszerzésére a rendelkezésre álló összeg is teljesen elfogyott, sőt a természetben adományozott ruhaneműk is mind kiosztottak: újból csak a mindig kész és áldozatokban kimeríthetetlen nagyközönséghez fordul és kéri, hogy ruházat beszerzése céljából anyagiakkal támogassa vagy pedig a birtokában levő és már nem használt ruhaneműket rendelkezésére bocsássa.

Csikvármegye kir. tanfelügyelője értesíti azokat a csikvármegyei lakosokat, kik gyermekeiket iskolába óhajtják járattatni, hogy gyermekeik polgári iskolai oktatásáról gondoskodás fog történni. E célból az érdekelt szülők gyermekeik nevét, tartózkodási helyüket s azt, hogy az elmúlt iskolai évben hol és hányadik polgári iskolai osztályt végezték, Csikvármegye kir. tanfelügyelőjéhez (Debrecen) legkésőbb öt nap alatt írásban jelentsek be.

Rostás István főkapitány ma a tanácsülésen bejelentette, hogy Debrecenben 2421 közellátást igénylő erdélyi menekült telepedett le, akiknek részére lisztet kell kérni vagy pedig őket innen tovább kell utaztatni. A tanács úgy határozott, hogy ezek részére lisztet fog kérni.

— Az országgyűlés elnapolja magát. Budapesti tudósítónk táviratozza: A képviselőház holnapi ülésének napirendjére a kormányának a kivételes hatalom igénybevételéről szóló jelentése van kitűzve. Ezzel a Ház letárgyalta azokat a javaslatokat és jelentéseket, amelyeket a kormány még ebben az ülésnapban el akart intézni. A képviselőház ezután már csak december végén tart ülést, amikor az indennitársról szóló javaslat kerül napirendre. A háború kitörése óta az országgyűlést minden ülésnap után kirávi kéziratnapolták el, ezuttal azonban, amint politikai körökben beszélnek, a Ház önmagát napolja el.

Támogassuk a Hadsegélyző Hivatalt!

HIREK

* * *

— Mangra Vazul érsek-metropolita letette az esküt. Bécsből táviratozzák: Mangra Vazul, az új nagyszabados görög keleti román érsek-metropolita ma délben fölesküdt a királynak. Az ümepies szertartáson mint zászlós ur Eszterházy Miklós herceg, a kormány részéről Jankovich Béla dr. kultuszminiszter szerepeltek.

— Debrecen város közgyűlése. A városi tanács kimondta, hogy a szeptemberi közgyűlést e hó utolsó napján tartja meg s erre vonatkozóan a főispánnal érintkezésbe fog lépni.

— A munkabizottság új helyisége. A városi tanács mai ülésén a munkabizottság részére a Bethlen-utca 3. szám alatti házban utalt ki három szobát, ahol ezentúl az iroda lesz. Ez alkalommal elismeréssel és köszönettel emlékezett meg Berger Andor dr. kifejtett nagyértékű munkásságáról, amellyel Debrecen városának és a gazdaközönségnek ügyeit intézte. Egyben kimondta, hogy a munkabizottsági előadó teendőivel és a rekvirálási részortba tartozó térítési ügyek intézésével Csóka Samu polgármesterhelyettes főjegyzőt bizza meg.

— A hadmentességi díjlajstrom közzététel. Az 1916. évi hadmentességi díj kivétési lajstrom e hó 26-tól október hó 4-ig, vagyis 8 napig oly célból tétetik ki a városi adóhivatalnál (11. sz. szoba) közzemlére, hogy azt az érdekelt díjkötelesek megtekintthessék. — A lajstromnak ez a kitétele azon felebbezési határidőre, melyet az 1909. évi XI. t.-c. 13. § szabályoz, nincsen kihatással, melynek alapján a felebbezés a közzemléstől számított 15 nap alatt a pénzügyigazgatósághoz nyújtandó be.

— Menekülteket keresnek. Petres Lajos ny. tanító Csiksomlyóról Petres Jánost és Bartalis Simonét csomagjai ügyében keresi. Kéri őket, hogy hollétükről értesítsék. Petres Lajos Hajdudorogon, Fehértó-utca 483. szám alatt lakik.

— A színházi helyárok emelése. A debreceni színtársulat nevében Mezey Béla igazgató kérvényt adott be a tanácshoz és ebben azt kéri, hogy a helyáratokat, amelyek normális árnál sokkal alacsonyabbak, 20 százalékkal emelhesse. Kérését azzal okolja meg, hogy az erősen szervezett színtársulat és a katonazenekar szerződötteté, valamint az a körülmény, hogy az általános drágaságot a színtársulat tagjai fokozott mértékben érzik, teszik szükségessé az erősen mérsékelt helyárok mellett befolyó jövedelem növelését. A kérést véleményezést végezt a tanács a jog- és pénzügyi bizottságnak adta ki.

— Ongyilkos örült leány. Püspökladányról jelenti tudósítónk: Makai Róza 14 éves hülye leány ma egyik tanyán a kutba ugrott. Mire tettét észrevették, a leány már halott volt.

— Iskolakönyvek használt állapotban féláron, új állapotban rendes bolti áron kaphatók Antalffy Józsefnél, Szent Anna-utca 15.

— A mezőgazdasági felmentések megszorítása. A honvédelmi miniszter egy legújabb rendeletében, amelyet a honvéd kerületi parancsnokságokhoz intézett, a mezőgazdasági munkások felmentését a következőkben szabályozza: a) Harctéri szolgálatra alkalmas egyéneknek felmentése csak az esetben engedélyezhető, ha a felmenteni kért egységnek legalább 15. kat. hold gazdasági művelés alatt álló földje van. 15. kat. holdon alul csak abban az esetben engedélyezhető felmentés, ha igazoltatik az, hogy a kért egység a rendes gazdasági művelés alatt álló birtokán legalább 1 kat. hold szőlő, komló vagy más különleges termelést is végez. Segédszolgálatosoknak kellően indokolt felmentése — tekintet nélkül a holdak számára — engedélyezhető. b) Akiknek az a) alatt foglaltak értelmében felmentés nem engedélyezhető, az őszi szántás-vetési és egyéb fontos mezőgazdasági munkák elvégeztetése céljából a pöttest által, a birtok terjedelméhez, valamint a szolgálati és kiképzési viszonyokhoz képest 3-5 heti szabadság engedélyezhető.

— Ümepi imakönyvek (Machsorok) az izz. ünnepekre és alkalmi képeslapok nagy választékban kaphatók A czél antiquariumában. (Első Takarékpálota.)

— **A debreceni közmuvelődési könyvtár.** A városi tanács ma örömmel vette tudomásul, hogy a Muzeumok és Könyvtárak Országos Felügyelősége Debrecenben közmuvelődési könyvtárt létesít s a berendezéshez 21.000 koronát, azután pedig rendes évi segélyt ad. A felügyelőség ezzel szemben alkalmas helyiségeket kér, amely célra minden valószínűség szerint a gazdasági akadémia volt helyiségeit jelölik ki, és azt kívánja, hogy a személyi kiadásokat a város fedezze. A tanács pártolólággal terjeszti az ügyet a közgyűlés elé.

— **Gazdák figyelmébe.** Csikmegyei lelkész jókarban levő lovait kocsiával együtt helyben munkára átengedi. Két tejelő tehenét szintén, egyszobás lakásért. Felvilágosítást az Erdélyi munkaközvetítő bizottság (Katona-Ottón) ad.

— **Osztálysorsjáték.** Az osztálysorsjáték mai húzásán

10.000 koronát nyertek: 14722 48998 109640.

5000 koronát nyertek: 50868 68833 107634.

2000 koronát nyertek: 7297 10055 15143 19998 31214 36241 39391 39693 41796 42252 48186 52418 58241 60205 63271 65176 66733 68809 76988 84390 94912 103595 103603 106982.

1000 koronát nyertek: 582 5846 9115 15190 17100 20006 24594 25970 32676 34581 36384 41036 41288 41342 44168 44219 46558 47480 47819 50872 54010 54951 56813 67293 70706 75109 77392 83218 95180 95230 95978 102597 102994 105039 107447 109589.

Azonkívül kihúztak 500 és 200 koronás nyereményeket. A következő húzás holnap lesz.

— **A végrehajtási novella módosítása.** — Egyik legfontosabb szociális alkotása a magyar törvényhozásnak a le nem foglalható munkabér-minimum megállapítása, amelyet a végrehajtási novella alakjában legutóbb még 1908-ban változtatott meg akként, hogy a végrehajtás alól feltétlenül mentes fizetést, munkabért, napidíjat, stb. megfelelően felemelték. Ezt a létminimumot a törvényhozás az állami, községi és illetve magántisztviselőkre nézve kétezer koronában, az ipari munkásságra napi öt koronában állapította meg. A novella módosítása óta letelt idők és különösen az utolsó háborús esztendő a megélhetési viszonyokat olyannyira megnehezítették, hogy a mai, némiképpen emelkedett jövedelmek sem elégségesek a legprimitívabb életfenntartásra és mind a tisztviselőknél, mind pedig a munkások egész jövedelmükön felül megtakarított és esetleg kölcsön vett összegeket is kénytelenek az existenciális kiadásokra fordítani. — Ily viszonyok között a régi létminimum semmiképpen sem felel meg a valóságos helyzetnek és ezért a munkaadó- és alkalmazott érdekképviseletek, valamint a tisztviselő kategóriák azzal a méltányos kérelemmel fordultak az igazságügyminiszterhez, hogy a végrehajtási novellának a bérminimumra vonatkozó részét rendeletileg ulból, a viszonyoknak megfelelően állapítsa meg. Szükség van erre az intézkedésre már azért is, mert a munkások és tisztviselők fizetésének feltöltése az utolsó időben rendkívüli mértékűt ölt.

— **Tarifaemlést kérnek a bérkocsisok.** A Debreceni Bérkocsisok Ipartársulata kérvényt adott be a tanácshoz a viteldíjak emelésének megengedése iránt. Miután ez a kérdés szabályrendelettel intézkedést kíván, az ügyet áttették a jog- és pénzügyi bizottsághoz.

— **Iskolás fiúk és leányok részére** kész fehérművek, matracok, paplanok, takarók. Intézeti fehérmű az összes internátusokba előírás szerint Kardos Lászlónál, Debrecen, Kossuth-utca 9.

SZINELEZ

MŰSOR:

KEDD: Hoffmann meséi. (Toronyi Gyula, a m. kir. Operaház tagjának fellépte.)

„Páris bünei.“ (Szenzációs eredeti amerikai film az Uránia-ban.) Vad, szenvedélyesen liktető filmtéma ez. Mámoros párisi éjsza-

kák lobognak előttünk perzselő tüzben, hogy hajnalra kelve fölégessék egy emberi élet minden örömét és ambícióját. Egy női ördög szivelen játékaival tönkreteszi áldozatait, azután odébb áll. De megbűnhődik érte. — Pompásan van rendezve, pompásan van megjátsza, mint minden amerikai film. Az Uránia e nagyszabású filmet holnap, szerdán mutatja be három előadásban, 5, 7 és 9 órákor.

Vigjáték-est az Apollóban. Alaposan megneveztette az Apollo közönségét az a két vigjáték, melyet tegnap mutatott be. A Lotty ezredesei című vigjátékban Mészáros Giza a Vignszínház művésznője nyújtotta a legjobbat. Sok humoros ötletet és kacagni való találtunk a Maki állást cserél című bohózatban. Szóval vidám hangulatban urakodott a nézőtér. — Ma az előadások 6 órákor mérsékelt, 9 órákor rendes helyárrakkal kezdődnek.

Az első Asta Nielsen-képet — Szerelmi ábécé, vigjáték 3 felvonásban — szerdán mutatja be az Apollo. Asta Nielsen alakításai között ezt a képet tartják a legjobbnak.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

Intézeti fehérművek

Matracok — paplanok — takarók
harisnyák — zsebkendők

óriási raktára!

Ma szeptember 26-án

délután 3 órákor

Piac-utca 45—47. szám alatt

(Dróher-épület)

nagyobb mennyiségű, különböző

butornemű

és más lakásberendezési tárgy
kerül birói árverés alá.

Tekintettel a folytonosan hallatszó azon panaszra, miszerint

JÓ MOSÓSZAPPAN

nem kapható, tudjuk a nagyérdemű közönséggel, hogy gyárunk „Gyors-mosó“ „Vegytisztító debreceni“ és „Csikós“ elnevezésűek alatt 60—62% zsirsavtartalmu, tehát a legjobb minőségű mosószappant állítja elő.

Csikós szappanunk kézműsokra is kiválóan alkalmas. — Kapható minden fűszerkereskedésben.

Elő Debreceni Gőzszappangyár
Külsővárszék 3. Telefon 224. szám.

Keresünk megvételre

diót, mákot, akácmezet, sárga viaszt, tarhonyát, makarónit, gombát, lencsét, borsót, szilvóriumot, törkölyt, borovicskát. Kérünk mintázott ajánlatot.

Polacsek Fülöp és Fia
Nyirbátor.

Apró hirdetések

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szög havi 25 Hár. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként azonos Hár.

Aranyat-ozástól, brilliántoktól, bármiről szóló válogatásokat (zálogcédulát) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. Meghívásra házakhoz is elmegyünk. Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Harmathynál az összes fiú- és leányiskolákra kaphatók használt tankönyvek.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett:

Csapó-utca 23. szám alatt fekvő ház, Király-utca 9. szám alatt lévő ház, Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

Megjelent

Uray Bándor ref. lelkész

Örökzöld koszoru

hőseink sírhalmára
vigasztaló és megnyugtató könyvecske

10-ik kiadása.

Aki ezt a nagy elterjedésű, gyönyörűen összeállított, egész vászonkötésben lévő, lelket felvidító könyvet még nem szerezte be,

1 koronáért

megkaphatja kiadóhivatalunkban, Piac-utca 49.

Házi nevelők keresek,

komoly szakképzett embert, ki az alsóbb középiskolai (polgári) tanítást elvállalja, jó javadalmazással tanyára, azonnalra. Jelentkezők Miklós-utca 1. szám alatt tárgyalhatnak délelőtt fél 11-től 12-ig, délután 3—6-ig Szabónál.

Lapkihordásra asszonyok felvételnek a kiadóhivatalban.

Palitfűkör, nagy herámzott, olesón eladó. Bika-bérbáz II. em. 2. szám alatt.

Taruló jó családból, fizetéssel felvétetik. Harmathy könyvüzlet, Fűvészkert 14.

Gyalupadok megvételre keresetnek. Etappenwerkstätte, Margit-fürdő.

Zálogcédulát, törött aranyat, ezüstöt, brilliáns ékszert vesznek és olcsón eladók. Krámer, Arany Bika-bérbáz 3.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett; esetleg haszonbérbe is kiadó: Hajdúszoboszlón lévő 74 hold föld tanyával, Hajdúböszörményben lévő 190 hold föld tanyával, Halápon 12 hold föld kaszáló.

Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17. sz.

Eladó

a büdszentmihályi uradalom gazdasági meneséből Percheron mén után nevelt **4 hidegvérű 2³/₄ éves csikó,** kettő 163 centi magas, áruk 5000 korona, kettő 158 centi, — három herélt, egy kancza, a kisebbek ára 4500 korona párja.

AGRUS

ÜSZÖG és GOMBACSIRA ellen.

Olcsó ár, kényelmes kezelés és a csiraképeségének lényeges emelése. 100 kiló maghoz 20 deka AGRUS szükséges.

Mezőgazdasági vegyi laborator

DETSINYI FRIGYES,
Budapest, V., Vilmos ország-ut 6.

Kapható minden fűszer- és vasnagyszerkereskedésben.

Nem kell többé kétködni!